

پیشگفتار

نهج البلاغه، نازله روح ملکوتی امیرمؤمنان است که مفاهیم ژرف آسمانی را در واژگان زمینی به بشریت هدیه کرد تا آدمی پله پله به سوی خدا راه یابد و در این جهان آن سان زندگی کند که دنیا و آخرت را برای خویش فراهم آورد.

نهج البلاغه، برنامه‌ای برای انسان است که در وانفسای فریب دنیاخواهان، نه از دنیا کناره گیرد و گوشه عزلت گزیند و نه به آفات ثروت‌اندوزی گرفتار آید و تکاثر و تفاخر پیشه کند.

نهج البلاغه، تفسیر عینی قرآن حکیم است که منطق درست اندیشیدن را می‌آموزد و از تفسیرهای نادرست دین باز می‌دارد.

نهج البلاغه، نامه‌آشنایی با علی (ع) است و انس با آن، انس با قرآن را به ارمغان می‌آورد و بهترین همدم انسان در جامعه‌امروزی است.

آنچه در کتاب شناخت‌نامه نهج البلاغه فراهم آمده، شعاعی از نور نهج البلاغه است که در سه بخش سامان‌یافته: بخش نخست، به بررسی امامت و شخصیت امیرمؤمنان و مباحثی پیرامون کتاب مانند: زندگانی مؤلف، ترجمه‌ها، شرح‌ها، ادبیات نهج البلاغه و موضوعاتی از این دست پرداخته و در بخش دوم، مباحثی محتوایی مانند خداشناسی، معاد، دنیا، اخلاق، فرهنگ، اقتصاد و سیاست در نهج البلاغه بررسی گردیده و در بخش سوم به شبهه‌استناد و اعتبار نهج البلاغه پاسخ داده‌ایم.

بی‌تردید این اثر نمی‌تواند، آن‌چنان که بایسته و شایسته است ترجمان نهج البلاغه باشد؛ اما امید است شوق نهج البلاغه‌پژوهی را در جان دانشجویان

برانگیزاند و جوانان عزیز با این کتاب آن‌چنان که شایسته است، آشنا شوند. دانشجویان عزیز برای بهره بردن بیشتر از نهج البلاغه، می‌توانند موضوعات روز را با استفاده از راهنمایی اساتید محترم از نهج البلاغه استخراج نمایند. درس‌های محتوایی بخش دوم در این زمینه راه‌گشاست. پژوهشهایی نیز برای آشنایی بیشتر با نهج البلاغه در پایان هر فصل پیشنهاد شده است.

دقت در واژه‌های متون انتخابی و واژه‌شناسی آن از کتب کهن نیز موضوع مفیدی برای تحقیق است که در شناخت بهتر کلمات علی (ع) مؤثر است.

نهج البلاغه معیار در این کتاب، تصحیح دکتر صبحی صالح است که بسیاری از ترجمه‌های موجود با شماره‌های آن مطابق است و برای ترجمه متون، تمام عباراتی که مسجّع و آهنگین است از ترجمه دکتر سید جعفر شهیدی بهره برده‌ایم و سایر ترجمه‌ها که به گونه‌ای آهنگین نیست از ترجمه دکتر عبدالمحمد آیتی استفاده کرده‌ایم. در پاره‌ای موارد از ترجمه‌های دیگری نیز سود جسته‌ایم که نام ایشان را در پاورقی آورده‌ایم.

در اینجا بر خود فرض می‌دانم که از معاونت محترم پژوهشی دانشکده علوم حدیث، استاد حجت‌الاسلام و المسلمین عبدالهادی مسعودی که افزون بر مطالعه برخی دروس و نکته‌سنجی‌های زیبایشان، تلاش و پیگیری‌های فراوانی برای آماده‌سازی این اثر داشتند، تشکر کنم و نیز از استاد دلشاد تهرانی که با دقت و وسواس، کتاب را از ابتدا تا انتها خواندند و با ارزیابی خویش بنده را یاری رساندند و استاد بزرگوار حجت‌الاسلام و المسلمین سید کاظم طباطبایی، که همواره مرهون راهنمایی‌هایشان هستم، صمیمانه سپاسگزارم و از ساقی کوثر می‌طلبم که همگان را از سرچشمه معرفت الهی سیراب گرداند.

تلاشهای جناب آقای حسن اصغرپور و سید حسین فلاح‌زاده در گردآوری فیشهای اولیه، و نیز زحمات طلبه کوشا جناب آقای جمال‌الدین حیدری فطرت در سامان دادن فصل شانزدهم، بسیار ستودنی است و این اثر مدیون این بزرگواران نیز هست.

در پایان از پژوهشگران گروه پژوهشی الهیات (علوم قرآن و حدیث) سازمان

سمت و به ویژه جناب حجت الاسلام و المسلمین دکتر احمد احمدی و آقای دکتر
مجید معارف بی نهایت تشکر می کنم که خرده گیریهای علمی شان سبب تغییرات
اساسی در برخی فصلها شد.

احمد غلامعلی